

A la recerca de l'equilibri polític

L'alcaldia de Perpinyà està en mans de Joan Pau Alduy (de dreta) i el Consell General dels Pirineus Orientals en mans del socialista Christian Bourquin. Com si els votants vulguin un equilibri entre dreta i esquerra en les diferents administracions. Per la seva banda, els partits catalanistes, ara per ara desunits, tenen un electorat fidel però minoritari.

El panorama polític de la Catalunya Nord és, bàsicament, una moneda de dues cares; a la dreta hi ha el batlle de Perpinyà, Joan Pau Alduy, i, a l'esquerra, el president del Consell General dels Pirineus Orientals, Christian Bourquin. Ells són els dos protagonistes principals d'un microcosmos polític on també ha obtingut bons resultats –fins al 33% en alguna convocatòria– el Front Nacional de Jean-Marie Le Pen, una formació que, malgrat això, és pràcticament inactiva entre eleccions.

Tot i que els partits catalanistes tenen un percentatge de vots molt minso, curiosament un dels catalans del nord que hi ha al Parlament Europeu és Miquel Mallol, representant d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC). L'altre parlamentari europeu que ve de la Catalunya Nord és del partit Caça, Pesca, Natura i Tradició, una formació bàsicament antiecològica.

Les dues cares. Joan Pau Alduy i Christian Bourquin tenen en comú que, quan van arribar al poder, fa deu i cinc anys, respectivament, representaven un canvi generacional i una manera molt personal de fer política. Aquí, pràcticament, acaben les coincidències.

Alduy prové d'una nissaga d'alts funcionaris. El seu pare va ser alcalde de Perpinyà durant més de vint anys i formà el fill a la famosa Polytechnique, la més important escola de quadres per a la funció pública de París. Alduy aviat va demostrar que tenia capacitat de gestió i d'ordenació urbanística.

Bourquin prové de la base del Partit Socialista. Molta ambició i més treball el van dur a ser, al mateix temps, primer secretari del Partit Socialista, conseller general i president del Consell General, una acumulació de càrrecs que, posteriorment, ha abandonat per concentrar-se en el departament dels Pirineus Orientals, una institució equivalent a una diputació, que té per sobre l'administració regional del Llenguadoc-Rosselló. La seva tasca s'ha desenvolupat, principalment, en matèria de renovació d'infraestructures. Bourquin ha col·laborat intensament amb l'alcalde socialista de Montpellier, Georges Frêche, amb fama de molt bon gestor i artífex de la transformació urbanística d'aquella ciutat.

Alduy, en canvi, va arribar a la política municipal sense el suport d'un partit gran. Quan, el 1993, va aconseguir l'alcaldia de Perpinyà, ho va fer amb una llista de renovació que concentrava verds, catalanistes (Unitat Catalana) i altres partits petits. En les següents eleccions, Alduy ja es va presentar per la UDF (Unió per la Democràcia Francesa), el partit de centre liberal francès, i, el 2001, per la coalició UMP (Unió per la Majoria Presidencial), promoguda per Jacques Chirac i que aplega tots els partits conservadors de l'estat francès. Alduy, però, sempre s'ha distanciat d'alguns posicionaments polítics de la dreta regional, el principal referent de la qual és Jacques Blanc, president de la regió Llenguadoc-Rosselló. Blanc no ha tingut cap problema a pactar amb el Front Nacional per governar, mentre que Al-

A l'esquerra, Joan Pau Alduy, alcalde de Perpinyà des de fa una dècada, ha demostrat la seva capacitat de gestió i d'ordenació urbanística. A la dreta, Christian Bourquin, l'històric membre socialista, presideix el Consell General dels Pirineus Orientals des de fa cinc anys.

duy, com Bourquin, sempre ha repetit que no pactarà mai amb l'extrema dreta. Tot i haver-se presentat sota diferents sigles, Alduy no ha deixat mai de comptar amb Unitat Catalana i, des de 1993, l'Ajuntament de Perpinyà sempre ha tingut un representant, Jaume Roure, per als afers catalans.

De la mateixa manera, Christian Bourquin ha incorporat al seu equip a Marcel Mateu, que és el president de la Comissió de Catalanitat, Patrimoni i Edificació del Consell General, a més de president de la Comissió d'Administració General i Finances.

Els resultats electorals en els diferents comicis revelen que els votants de la Catalunya Nord prefereixen tenir dos forces diferents a l'Ajuntament i al departament, de manera que sempre hi hagi un joc de forces entre dreta i esquerra entre la primera administració local de la Catalunya Nord i el departament.

El Front Nacional minva. En les últimes eleccions presidencials, el 2002, el candidat del Front Nacional (FN), Jean-Marie Le Pen, va ser el més votat en les quatre circumscripcions electorals que divideixen la Catalunya Nord: un 20,92% van votar Le Pen, un 16,96% Chirac i un 16,64% Lionel Jospin. I aquests no eren els millors resultats, en percentatge, que havia aconseguit l'FN, ja que en les le-

**Els partits
catalanistes
pateixen els
dolents efectes
que provoca la
divisió de sigles**

gislatives de 1993 van rebre un 33% dels vots. Les raons cal buscar-les en tres factors. El primer, la important comunitat de *pied noir* que resideix a la costa: els antics colons d'Algèria, que van haver d'abandonar aquell país quan De Gaulle li donà la independència, odien la immigració magribina; odien els gaullistes i miren Le Pen com un heroi. Quan De Gaulle manifestà públicament la possibilitat de donar l'autodeterminació a Algèria, Le Pen va abandonar el seu escó i va anar a lluitar al costat dels sectors més nacionalistes de l'exèrcit francès contra els algerians.

El segon viver de vots de l'FN és la important comunitat de gent gran que s'ha retirat a la costa rossellonesa i que és especialment sensible als discursos demagògics sobre seguretat i immigració.

La tercera raó és l'antieuropeisme, coincidint amb l'FN, de bona part de la pagesia, que s'ha vist afectada per les

MICHEL JAUZAC

Vista panoràmica del Consell General dels Pirineus Orientals, l'òrgan que presideix Bourquin i que s'inscriu dins l'administració regional del Llenguadoc-Rosselló. A l'estat espanyol equival a una diputació provincial.

El Front Nacional rebé el 33% dels vots en les eleccions legislatives de 1993. Fa un any, obtingué el 21%

polítiques agràries comunes de la UE. De vegades aquest vot ha anat, en una primera volta de les eleccions, cap al partit Caça, Pesca, Natura i Tradició, i, en la segona volta, un cop eliminada aquesta formació, cap a l'FN.

Tot i els resultats electorals, la presència de l'FN en el dia a dia de la política nord-catalana és pràcticament nul·la i inexistent. En les eleccions legislatives, el percentatge de vot per l'FN ha minvat en els últims anys, i en les eleccions regionals i cantonals (per al departament) la seva presència és encara testimonial.

Els partits catalans. Les tres formacions catalanistes que actualment sobreviuen a la Catalunya Nord, el Bloc Català, Esquerra Republicana de Catalunya i Unitat Catalana, hauran d'enfrontar-se a un nou repte el proper mes de març del 2004, quan se celebraran eleccions regionals i cantonals, ja que una modificació en les circumscripcions electorals els afectarà negativament.

Fins ara, en les eleccions per elegir representants per a la regió del Llenguadoc-Rosselló la circumscripció era el

departament, però els pròxims comicis tindran una circumscripció única, i això farà que el percentatge de vots per a aquests partits sigui encara més petit: el departament dels Pirineus Orientals (que coincideix amb la Catalunya Nord) és només un dels cinc departaments que formen la regió de Llenguadoc-Rosselló. Els altres quatre són occitans. Si, fins ara, els partits catalans no han pogut obtenir mai un representant —quan es demanava un mínim del 5%, que mai han assolit—, més difícil serà quan la circumscripció sigui la regió sencera.

Els diferents partits estudien si s'hi presentaran i, en cas de fer-ho, si cercaran aliances amb altres partits. Tant Jaume Pol, president d'Unitat Catalana, com Jordi Vera, líder del Bloc Català, opinen que l'aliança amb el Partit Occità —els nacionalistes occitans— no resoldria el problema, perquè els resultats, electorals d'aquesta formació no són millors que els seus.

El problema s'agreuja per les difícils relacions entre aquests mateixos partits. El Bloc Català és hereu del Partit Per Catalunya, que es va escindir d'Esquerra Republicana de Catalunya imitant, a la

Catalunya Nord, l'exemple del Partit per la Independència (PI) al Principat. Posteriorment, el Bloc es va nodrir també d'exmilitants d'Unitat Catalana. Passat un temps, Unitat i Bloc van estar a punt de coalitzar-se, però aquest intent no va reeixir i, com a conseqüència, tots dos partits no mantenen relacions. Ambdós, però, podrien estar interessats a anar al costat d'ERC en els pròxims comicis regionals.

El Bloc i ERC formen part d'una federació estatal anomenada Regions i Pobles Solidaris (RPS) que podria acordar un pacte d'àmbit estatal per presentar llistes conjuntes en les eleccions regionals amb la possible participació d'Els Verds. Per la seva banda, Unitat Catalana tampoc no descarta arribar a acords amb els Verds o amb ERC per les regionals. De moment, però, cap dels tres partits ha decidit res ferm.

Ara per ara, aquestes divisions no fan més que afeblir unes formacions que, mentrestant, han de veure com bona part del catalanisme cultural o identitari acaba triant altres opcions a l'hora de votar.

Àlex Milian

